

Ләмберә авылында яшәвче Камиль Нәсрулла улы Мензуллин үзенен 93 яшьлек юбилеен кондәлек хезмәтләрендә каршы алган.

Бу вакыйгага кадәр язма героебыз үз мотоблогында бакча туфрагын үзе сукалый. Ө сентябрьдә 50дән артык чиләк бәрәнгә казыган, аннары аларны базга тошергән, сорүлекләрен бәрәнгенен коры боткаларыннан һәм тамырларыннан чистарткан. Бакчада төртип урнаштырган: хәзер ул жимеш агачларын кышка әзерли. Камиль Нәсрулла улы хатыны Махинур Үмәр кызы белән Ләмберә авылында үз йортында яши. Ләмберәдә туган 27 яшьлек Нәсрулла Татар Свербеевкасында туып үскән 25 яшьлек Махинурга ойләнәп яши башлыйлар һәм бүген 66 ел дәверендә бер-берсен хөрмәт итеп, матур һәм тату яшиләр. Торле тормыш ситуацияләрендәге авырлыкларны жинеп чыгарга мөхәббәт һәм үзара аңлашу гына булыша. Бүген аларны кызы Галия һәм улы Шамильнен дүрт балалары һәм аларнын кыз оныклары әти-әниләрен, әби-бабайларын бик яраталар; кунакка гына түгел, ә ойдә дә ярдәм итәргә дә тырышалар.

Яхшы, иркен агач йорты. Камиль Нәсрулла улы аны үз куллары белән һәм үз проекты буенча тозегән. Йорт ата-анасы йорты урынында тора. Ө ул яшьлеген әти-әнисе, абыйлары һәм апалары белән саман йортында 10 кешеле гаиләдә үткәрә.

Камиль Нәсрулла улы Мензуллин Боек Ватан сугышы чоры баласы, һәм анын нәрсә икәннен ишетеп кенә белми. Ана һәм абый-апаларына сугыш алдыннан һәм аннан сон нәртөрле авырлыкларны тулысынча татырга туры килә: үгезләр белән жир соргәннәр, ачлык кичергәннәр, басулардан чыршы жыеп йоргәннәр... Олкәннәргә ярдәм йозеннән язма героебыз кечкенәдән колхозда эшләгән. 1951 елда Камиль Мензуллинны армиягә алалар. Ике елга якын ул Украина милләтчеләре, гадирәк әйткәндә, бандеровчылар оешмасы чөлтәрен юк итү буенча хәрби хәрәкәтләрдә катнаша. Һәм менә бервакыт мөмкин булса: Конбатыш Украинада Нәсрулла улы Камиль туган абыйсы Бясыр белән очраша. Аны да армиягә алганнар икән. Шуннан кардәшләр бер хәрби подразделениедә хезмәт итә башлаганнар: бер танкта, бер экипажда. Камиль механик-водитель, ә Бясыр – наводчик дәрәжәсендә. Бергә хезмәт иткәндә аларны беркайчан да аермаганнар һәм заданиеләргә дә бергә жибәргәннәр. Намуслы, кыю хезмәт иткәннәр алар. Хәтта кардәшләрдән башка хәрби хезмәткәрләр үрнәк алганнар – сафта да, физик әзерлектә дә. Яшь солдатлар, жәрәхәтләр булмасын очен, хезмәттәшләреннән хәтта аякларына портянканы дорес бәйләргә өйрәнгәннәр.

Армиядә хезмәт иткәннән сон, Камиль Мензуллин әти-әнисе йортына кайта.

Шоферлыкка өйрәнә, аннары 30 елдан артык туган Мордовиясендә шофер булып эшли. Башта Саранскта Урал һәм ЗИЛ йок машиналарында эшли, аннары чирек гасыр КПССнын Ләмберә район комитетында жинел машиналар йортүчесе булып хезмәт итә.

- Район комитетында машина йортүчеләрнен эш графигы торле иде: сигез сәгатьлек тә, коненә 13 сәгать тә, - дип искә ала К.Н.Мензуллин. – Егерме биш ел бие коне-тоне эшләдем. Дорес, ел саен ялда була идек. Бу яктан барысы да тиешенчә булды. Без ял гына түгел, дөвалау да ала идек, хәтта дингезгә дә, ял йортларына да хатыным белән бергә булдык. Ләмберәдә торле секретарьлар белән эшләргә туры килде: катгый һәм

бик үк түгел дә. Ләкин барысы да мина анлау һәм хормәт белән карадылар. Мин бит Саранскидан Березин, Астайкин, Пиксайкин, Гаваевны – “Зур начальникларны” да йорткән идем...

Туган авылында Камиль Нәсрулла улы, легендар кеше дип әйтергә була. Күз алдыгызга китерегез, ул хәзер дә машина йортә ала. Ләкин ул утырмый, чонки үзенен шәхси УАЗигын күптән саткан: прицеплы мотоблокта йори. Нигездә, район үзәгендә яшәвче кызы Галия йортына кадәр. Ул ана үзеннән нәрсәдер илтәп, аннан нәрсәдер алып кайта. Ө жәй көне Лопатино авылы ягындагы урманга каен венниклары жыярга бара. Мәсәлән, быел 50ләп мунча венигы алып кайткан. Ботен гаиләгә житәрлек, ди. Камиль Нәсрулла улы аяк авырулары һәм артериаль басымнын вакыт-вакыт күтәрелүе турында зарланса да, барыбер хәрәкәт итәргә тырыша. Телевизордан “Яналыклар” тынлый, урамга чыга, бакчага тошә, кибеткә барып кайта. Камиль абый тормышы белән канәгать; анын һәм хатынынын пенсияләре имин яшәр очен житәрлек дип саный.

Н.ХӘЛИЛ *«Призыв» газетасы корреспонденты Николай Степанов материалы буенча әзерләде*